

Jord- och skogsbruksutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om Finlands skogscentral och lagen om Finlands skogscentrals system för skoglig information

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om Finlands skogscentral och lagen om Finlands skogscentrals system för skoglig information (RP 223/2016 rd): Ärendet har remitterats till jord- och skogsbruksutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- förstråd Marja Kokkonen, jord- och skogsbruksministeriet
- lagstiftningsråd Maija Kaukonen, jord- och skogsbruksministeriet
- industriråd Mika Aalto, arbets- och näringsministeriet
- direktör Ari Eini, Finlands skogscentral
- arbetsmarknadsombud Päivi Salin, Offentliga och privata sektorns funktionärsförbund Jyty rf
- utvecklingschef Timo Makkonen, Maskinföretagarnas förbund rf
- organisationschef Ilpo Puputti, Skogsbranschens Experter rf
- organisationschef Jukka Sippola, Forstmästareförbundet rf
- skogsdirektör Tomi Salo, Skogsindustrin rf.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- justitieministeriet
- finansministeriet
- Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK.

Inget yttrande av

- Träfacket rf.

PROPOSITIONEN

I propositionen ändras lagen om Finlands skogscentral. Hänvisningarna till affärsverksamhetsenheten stryks, eftersom Finlands skogscentral i fortsättningen inte längre ska bedriva affärsverksamhet. I september 2016 sålde skogscentralen sin affärsverksamhet till en extern aktör. Dessutom har skogscentralen sålt sina skogsfastigheter. Därför avvecklas den struktur som ingår i lagen

Betänkande JsUB 21/2016 rd

och innefattar enheten för offentliga tjänster och affärsverksamhetsenheten. Efter det att lagen har trätt i kraft kommer Finlands skogscentral att vara en enda enhet som enbart sköter offentliga förvaltningsuppgifter.

När enhetsstrukturen har avvecklats kan skogscentralen som en organisation som sköter offentliga förvaltningsuppgifter inte ha verksamhet som inbegriper affärsverksamhet. Därför föreslås bestämmelser om ett förbud för skogscentralen att bedriva affärsverksamhet. Genom förbudet mot att bedriva affärsverksamhet samt överföringen av skogscentralens affärsverksamhet och skogstillgångar till externa aktörer uppnås slutligen det mål för konkurrensneutralitet som föreskrivs i lagen om Finlands skogscentral. Enligt bestämmelsen ska skogscentralens affärsverksamhet åtskiljas i sin helhet från de offentliga förvaltningsuppgifterna senast den 1 januari 2017.

Skogscentralens uppgifter föreslås bara bli ändrade så att de uppgifter som har anknytning till skogsvårdsföreningarna stryks.

I lagen om Finlands skogscentralers system för skoglig information föreslås ändringar av teknisk karaktär på grund av ändringarna i lagen om Finlands skogscentral.

De föreslagna avses träda i kraft den 1 januari 2017.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Utskottet hänvisar till motiven i propositionen och framhåller att syftet är att avveckla den struktur som skogscentralen har enligt lagen och innefattar enheten för offentliga tjänster och affärsverksamhetsenheten. Dessutom får skogscentralen inte längre bedriva affärsverksamhet. När lagen träder i kraft ska den återstående delen vara en organisation som enbart har hand om offentliga förvaltningsuppgifter. Affärsverksamhetsenheten har förts över till en privat aktör och skogsfastigheterna har sålts.

I lagen om Finlands skogscentralers system för skoglig information (419/2011), nedan kallad lagen om skoglig information, föreslås tekniska ändringar, som beror på ändringarna i lagen om Finlands skogscentral.

Sammantaget anser utskottet att propositionen behövs och fyller sitt syfte. Utskottet tillstyrker lagförslagen, men med följande ändringar.

DETALJMOTIVERING

2. Lagen om ändring av lagen om Finlands skogscentral

13 c §. Rätt att få uppgifter av Skatteförvaltningen. (Ny) Utskottet har fått information om att det är mer tillförlitligt att identifiera stödtagarna och orsakar mindre arbete om det stöd som ges ut på grundval av lagstiftningen om finansiering av hållbart skogsbruk kan betalas ut med hjälp av företags- och organisationsnummer. Också de som är delaktiga i anmälningar om an-

Betänkande JsUB 21/2016 rd

vändning av skog går bättre att identifiera med företags- och organisationsnummer. Det säkerställer att anmälningarna går till rätt ställe. Dessutom måste företag i samband med virkeshandel kontrollera om säljaren är momsskyldig och de använder därför företags- och organisationsnumret för att identifiera markägaren. Det är således enklare för skogsaktörerna att ha kontakt med förvaltningen om skogscentralen har tillgång till aktuella företags- och organisationsnummer.

Utskottet framhåller också att skogscentralen årligen lämnar in uppgifter till Skatteförvaltningen om stöd som betalats ut enligt lagstiftningen om finansiering av hållbart skogsbruk. I dessa fall identifierar Skatteförvaltningen mottagarna (de skattskyldiga) i första hand utifrån företags- och organisationsnummer. Också informationen om utbetalda stöd måste åtföljas av mottagarens företags- och organisationsnummer, eller personbeteckning i andra hand. Om stödet går till fel mottagare på grund av namnet, förs informationen om den felaktiga utbetalningen också vidare till Skatteförvaltningen. Det bör observeras att företags- och organisationsnumret är sekretessbelagd information enligt lagen om offentlighet och sekretess i fråga om beskattningsuppgifter (1346/1999). Enligt 3 § är beskattningsuppgifter offentliga enligt vad som föreskrivs i den lagen. I 2 kap. föreskrivs det vilka beskattningsuppgifter som är offentliga, och företags- och organisationsnummer hör inte till de uppgifter som nämns där.

Den primära användningen av företags- och organisationsnummer är för att identifiera kunder. Identifiering utifrån en sträng med tecken i följd är en osäker metod. Namn kan skrivas på så många olika sätt och det förekommer fel, onödiga mellanslag med mera som gör det svårare att hitta rätt information. Extra nödvändigt är det att ha företags- och organisationsnummer i samfällt ägande, när skogscentralen inte har uppgifter om beskattningssammanslutning eller delägare i oskiftade dödsbon. Enligt 26 c § i lagen om beskattningsförfarande (1558/1995) ska beskattningsbeslut, beslut med anledning av rättelseyrkande och andra handlingar delges den skattskyldige. Delgivning ska dock ske med den skattskyldiges lagliga företrädare eller befullmäktigade, om en företrädare eller befullmäktigad som sköter skatteärenden på den skattskyldiges vägnar har anmälts som ombud till Skatteförvaltningens kundregister. Med hjälp av numret går det exempelvis också att tillförlitligt kontrollera om det handlar om samma beskattningssammanslutning eller om två olika sammanslutningar. Om skogscentralen inte får företags- och organisationsnummer från Skatteförvaltningen, har den praktiskt taget inget annat val än att lita på de uppgifter som parterna uppger eller att söka fram informationen manuellt i Patent- och registerstyrelsens företags- och organisationsdatasystem.

Följaktligen föreslår utskottet en ny paragraf. Den föreskriver att skogscentralen trots sekretessbestämmelserna på begäran har rätt att få namn- och kontaktinformation till det ombud som ett dödsbo anmält till Skatteförvaltningen samt markägares företags- och organisationsnummer. Skogscentralen får använda informationen för att sköta offentliga förvaltningsuppgifter. Bestämmelser om skogscentralens offentliga förvaltningsuppgifter finns i 8 §.

Samtidigt framhåller utskottet att namn- och kontaktuppgifter till det ombud som ett dödsbo anmält till Skatteförvaltningen är sekretessbelagda uppgifter enligt lagen om offentlighet och sekretess i fråga om beskattningsuppgifter. Enligt 3 § är beskattningsuppgifter offentliga enligt vad som föreskrivs i den lagen. I 2 kap. föreskrivs det vilka beskattningsuppgifter som är offentliga och namn- och kontaktuppgifter till det ombud som ett dödsbo uppgett hör inte till de uppgifter som nämns där. Enligt 2 § tillämpas lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet och per-

Betänkande JsUB 21/2016 rd

sonuppgiftslagen på beskattningshandlingar och beskattningsuppgifter, om inte något annat föreskrivs i den lagen eller någon annan lag. Vid sådana sekretessbelagda uppgifter måste skogscentralen alltså ta hänsyn till 23 § i offentlighetslagen som föreskriver om tystnadsplikt och förbud mot utnyttjande. Dessutom är skogscentralen skyldig att ta hänsyn till 32 § i personuppgiftslagen, som gäller skydd för uppgifter. Därmed kan skogscentralen inte lämna ut de uppgifter till utomstående om det ombud som ett dödsbo anmält till Skatteförvaltningen, när det inte finns en lagstadgad grund för det.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Jord- och skogsbruksutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslag 1 i proposition RP 223/2016 rd utan ändringar.

Riksdagen godkänner lagförslag 2 i proposition RP 223/2016 rd med ändringar. (Utskottets ändringsförslag)

Utskottets ändringsförslag

Lag

om ändring av lagen om Finlands skogscentral

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om Finlands skogscentral (418/2011) 2, 3, 7 och 8 §, 15 § 1 mom., 17 och 25 § samt 27 § 1 mom., av dem 3, 7 och 8 §, 15 § 1 mom., 17 § och 27 § 1 mom. sådana de lyder i lag 1421/2014, som följer:

2 §

Begränsning av verksamheten

Skogscentralen får inte bedriva affärsverksamhet, om inte något annat följer av annan lag.

Skogscentralen får i ringa mån inneha fast egendom som anknyter till plantskoleproduktion, skogsfröplantager eller övrig skogsbruksverksamhet som har bedrivits före den 1 januari 2017.

Skogscentralen får också i ringa mån ha aktier eller ägande som ger rätt att besitta lokaler.

Skogscentralen får inte själv bedriva affärsverksamhet med den egendom som avses i 2 och 3 mom. Försäljning eller uthyrning av egendomen betraktas dock inte som i 1 mom. avsedd affärsverksamhet.

Betänkande JsUB 21/2016 rd

3 §

Skogscentralens grundläggande organisation

Verksamheten inom skogscentralen på landsnivå följer funktionsindelningen. Skogscentralens verksamhet ska ordnas så att tillgången till regionala tjänster är tryggad, att de språkliga rättigheterna är tillgodosedda och att verksamheten i de i 6 § avsedda skogsråden på landskapsnivå är tryggad.

För att trygga tillgången till regionala tjänster ska skogscentralen ha ett tillräckligt stort antal regionala serviceområden och serviceställen. För att säkra kvaliteten på de svenskspråkiga tjänsterna finns det i de svensk- och tvåspråkiga områdena ett tillräckligt stort antal serviceställen med svenska som arbetsspråk. En samordning av de svenskspråkiga tjänsterna på hela landets nivå säkras i skogscentralen i ett svenskspråkigt serviceställe.

Skogscentralen har sitt huvudsakliga verksamhetsställe i Lahtis.

I arbetsordningen för skogscentralen bestäms närmare vad som är ett tillräckligt stort antal geografiska serviceområden och serviceställen.

7 §

Ledningen av skogscentralen

Skogscentralen leds av en direktör som är underställd direktionen. Underordnad direktören och som första ställföreträdare för direktören finns en skogsdirektör. En finansierings- och granskningschef kan också vara ställföreträdare för direktören.

Direktören har till uppgift att leda, övervaka och utveckla verksamheten inom skogscentralen. Direktören ska besluta om en ändamålsenlig användning av resurserna inom de olika funktionerna. Direktören svarar för att verksamheten leder till resultat med hänsyn till att målet är att främja de skogsbaserade näringarna. Direktören svarar också för beredningen av de ärenden som skogscentralens direktion ska behandla och för verkställigheten av direktionens beslut.

Närmare bestämmelser om direktörens uppgifter utfärdas genom förordning av statsrådet.

8 §

Skogscentralens uppgifter

Skogscentralens offentliga förvaltningsuppgifter består i att:

1) svara för planerings- och utredningsuppgifter som hänför sig till en hållbar skötsel och användning av skogarna samt för annat motsvarande främjande av de skogsbaserade näringarna, klimat- och energimålen, bevarandet av skoglig mångfald och annat miljöskydd i anknytning till skogsbruket; uppgifterna hänför sig bland annat till utarbetande av det nationella skogsprogrammet, utarbetande av regionala skogsprogram samt uppföljning och genomförande av dessa program,

2) främja landsomfattande och regional samverkan och funktionellt samarbete inom skogsbruket,

3) främja de skogsbaserade näringarna i samarbete med organisationer och organ som främjar näringsverksamheten regionalt eller på landskapsnivå,

Betänkande JsUB 21/2016 rd

- 4) tillhandahålla utbildning, rådgivning och information som främjar skogsbruket,
- 5) utföra de uppgifter som åligger skogscentralen eller skogscentralerna enligt skogslagen (1093/1996), lagstiftningen om skogsbrukets finansiering, lagen om Finlands skogscentrals system för skoglig information (419/2011), viltskadelagen (105/2009), lagen om bekämpning av skogsskador (1087/2013), lagen om handel med skogsodlingsmaterial (241/2002), lagen om samfälliga skogar (109/2003), lagen om utsläppande på marknaden av timmer och trävaror (897/2013), lagen om samfälligheter (758/1989) och lagen om överlåtelseskatt (931/1996), samt uppgifter som gäller tryggheten av statens fordringar enligt den upphävda lagen om gårdsbruksenheter (188/1977), den upphävda naturnäringslagen (610/1984) och den upphävda renhushållningslagen (161/1990) i samband med försäljning av virke från lägenheter som bildats med stöd av de nämnda lagarna,
- 6) följa skogsbrukets och skogarnas tillstånd och utveckling samt lägga fram förslag och initiativ som hänför sig till detta,
- 7) upprätthålla beredskap med avseende på skogsskador och ge sådan handräckning som avses i räddningslagen (379/2011),
- 8) delta i internationellt samarbete som hänför sig till uppgifterna,
- 9) utföra andra uppgifter som åligger skogscentralen eller skogscentralerna enligt lag samt sköta sådana uppgifter med anknytning till beredningen och verkställigheten av skogspolitiken som jord- och skogsbruksministeriet bestämmer.
- Bestämmelser om den närmare organiseringen av uppgifterna inom skogscentralen utfärdas genom förordning av statsrådet.

15 §

Förfarande vid skötseln av uppgifter samt tjänsteansvar

Skogscentralen ska iaktta förvaltningslagen (434/2003), språklagen (423/2003) och samiska språklagen (1086/2003). Det som i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) föreskrivs om myndigheter tillämpas också på skogscentralen.

— — — — —

17 §

Rättskapacitet och rättshandlingsförmåga

Skogscentralen kan i sitt namn förvärva rättigheter och ingå förbindelser samt göra ansökningar, kära och svara vid domstolar och andra myndigheter.

Skogscentralens talan förs av direktören. Direktören kan överföra rätten att föra talan på någon annan anställd, om det genom överföringen är möjligt att trygga att sådan särskild sakkunskap som ärendet eventuellt kräver är tillgänglig när ärendet behandlas.

Betänkande JsUB 21/2016 rd

25 §

Förvaltning och användning av medlen

Statliga redogörarmedel som beviljats skogscentralen ska hållas åtskilda från skogscentralens övriga medel på ett sådant konto i statens betalningsrörelsebank som får användas av skogscentralen. Medel får tas ut från kontot endast efter hand som de används för sitt ändamål.

I fråga om förvaltningen och redovisningen av medel som skogscentralen har beviljats för andra ändamål än för sin verksamhet ska det som för statsbudgetens del föreskrivs om redogörare iakttas. Jord- och skogsbruksministeriet får dock utfärda närmare administrativa föreskrifter om den redovisning som skogscentralen lämnar till jord- och skogsbruksministeriet.

27 §

Bokföring och revision

På skogscentralens bokföringsskyldighet, bokföring och bokslut tillämpas bokföringslagen (1336/1997).

Denna lag träder i kraft den 20 .

Vad som någon annanstans i lag föreskrivs om enheten för offentliga tjänster eller regionenheterna vid Finlands skogscentral gäller Finlands skogscentral när lagen har trätt i kraft.

Trots vad som föreskrivs i 4 § 1 mom. om direktionens mandattid kan jord- och skogsbruksministeriet tillsätta en ny direktion under den föregående direktionens mandattid, när affärsverksamheten har upphört vid skogscentralen.

Skogscentralen får även efter det att denna lag har trätt i kraft ta emot prestationer som anknyter till uppsagda hyresavtal, andra avtal eller egendom som har sålts till följd av att affärsverksamheten upphör, när grunden till prestationerna har uppstått före ikraftträdandet av denna lag.

2.

Lag

om ändring av lagen om Finlands skogscentralers system för skoglig information

I enlighet med riksdagens beslut

Betänkande JsUB 21/2016 rd

ändras i lagen om Finlands skogscentrals system för skoglig information (419/2011) 3 § 3 mom. samt 6 och 10 §, av dem 6 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1422/2014, och fogas till lagen en ny 13 c § som följer:

3 §

Systemet för skoglig information och dess användningsändamål

Skogscentralen får använda informationssystemet för utbildning, rådgivning och information som riktar sig till enskilda markägare samt för annat främjande av skogsbruket.

6 §

Registeransvarig, ansvar i samband med registerföring och rätt att behandla uppgifter

Registeransvarig är skogscentralen. De uppgifter som anknyter till registerföringen sköts vid skogscentralen av anställda som med stöd av 14 § i lagen om Finlands skogscentral har rätt att utöva offentlig makt för skötseln av sina uppgifter. Dessa anställda ansvarar var och en för att uppgifterna är korrekta till den del de har behandlat dem. De ansvarar dock inte för att uppgifter som lämnats av myndigheter är korrekta. För att uppgifterna är korrekta ansvarar den myndighet som lämnat dem.

Den registeransvarige avgör ärenden som gäller användningsrätten till informationssystemet. För behandling av uppgifter som avses i 4 § 1 mom. 2—4 punkten kan sådana anställda vid skogscentralen som inte har rätt att utöva offentlig makt för skötseln av sina uppgifter beviljas användningsrätt. Användningsrätt kan då beviljas även för behandling av uppgifter som avses i 4 § 1 mom. 1 punkten till den del det behövs för uppdatering av informationen om skogstillgångar.

Jord- och skogsbruksministeriet och Landsbygdsverket har rätt att med hjälp av teknisk anslutning se uppgifterna i informationssystemet i den utsträckning som deras uppgifter förutsätter. De har inte rätt att registrera eller ändra uppgifter i informationssystemet.

10 §

Utlämnande av uppgifter i vissa fall i anslutning till affärsverksamhet

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 8 § 1 mom. 5 punkten i personuppgiftslagen får uppgifter i informationssystemet inte på grundval av ett medlemskap lämnas ut till en sammanslutning som utövar affärsverksamhet.

13 c § (Ny)

Rätt att få uppgifter av Skatteförvaltningen

Trots sekretessbestämmelserna har skogscentralen rätt att på begäran få namn- och kontaktinformation till det ombud som ett dödsbo har anmält till Skatteförvaltningen samt markägares fö-

Betänkande JsUB 21/2016 rd

retags- och organisationsnummer. Informationen får användas för att sköta offentliga förvaltningsuppgifter.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors 2.12.2016

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Jari Leppä cent
vice ordförande Reijo Hongisto saf
medlem Markku Eestilä saml
medlem Pertti Hakanen cent
medlem Lasse Hautala cent
medlem Johanna Karimäki gröna
medlem Jukka Kopra saml (delvis)
medlem Kari Kulmala saf
medlem Mats Nylund sv
medlem Harry Wallin sd
medlem Eerikki Viljanen cent
medlem Peter Östman kd
ersättare Eero Suutari saml.

Sekreterare var

utskottsråd Carl Selenius.